

การพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมโดยใช้วิธีการลูกเสือ
สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

สุรสิทธิ์ นาคสัมฤทธิ์

คู่มือฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาปรัชญาคูณบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

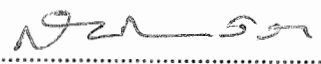
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

กรกฎาคม 2555

คณะกรรมการควบคุมคุณิพนธ์และคณะกรรมการสอบคุณิพนธ์ ได้พิจารณา
คุณิพนธ์ของ สุรสิทธิ์ นาคสัมฤทธิ์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

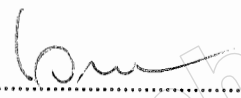
คณะกรรมการควบคุมคุณิพนธ์

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจริญวิทย์ สมพงษ์ธรรม)

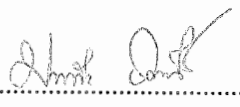

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ดร.สมศักดิ์ ลีลา)

คณะกรรมการสอบคุณิพนธ์

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.คุณวุฒิ คนฉลาด)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจริญวิทย์ สมพงษ์ธรรม)

.....กรรมการ
(ดร.สมศักดิ์ ลีลา)

.....กรรมการ
(ดร.มณฑิร ชมดอกไม้)

คณะศึกษาศาสตร์ อนุมัติให้รับคุณิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี แยมกลีกร)

วันที่ 6 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2555

ประกาศคุณูปการ

คุณุณิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีล้วนได้รับความเมตตาอนุเคราะห์ความช่วยเหลือเป็นอย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.คุณวุฒิ คนฉลาด ประธานกรรมการสอบคุณุณิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจริญวิทย์ สมพงษ์ธรรม ดร.สมศักดิ์ ถิลา และดร.มณฑิยา ชมดอไม้ ที่ได้ควบคุมคุณุณิพนธ์ กรุณาให้คำปรึกษาชี้แนะแนวทางแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ และสนับสนุนให้กำลังใจเป็นอย่างดียิ่งตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้และตลอดไป

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริโรจน์ ผลพันธิน นายอายุ พยัคฆ์นคร นางวรรณภา พรหมถาวร ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขจนทำให้คุณุณิพนธ์ฉบับนี้ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ วิทยากรทุกท่านที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่ายิ่งมาช่วยพัฒนาหลักสูตรเสริมให้เกิดความสมบูรณ์

สุดท้ายนี้ ขออานิสงส์แห่งความสำเร็จในการศึกษา และความสำเร็จแห่งคุณุณิพนธ์ฉบับนี้ เทิดพระคุณแด่ บิดา มารดา ซึ่งเป็นผู้วางรากฐานในการศึกษา และให้กำลังใจข้าพเจ้าตลอดมา รวมทั้งขอบคุณผู้ช่วยผู้วิจัยและเพื่อน ๆ ร่วมรื้อนิตปรีญญาเอก การบริหารการศึกษา รุ่นที่ 4 ทุกท่าน ที่ได้มอบกำลังใจและมีส่วนร่วมทำให้คุณุณิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

สุรสิทธิ์ นาคสัมฤทธิ์

52810124: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; ปร.ด. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: หลักสูตรเสริม/ การพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม/ วิธีการลูกเสือ/ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ

สวนดุสิต

สุรสิทธิ์ นาคสัมฤทธิ์: การพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมโดยใช้วิธี

การลูกเสือสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต (A DEVELOPING ENRICHMENT CURRICULUM FOR STUDENTS' MORAL AND ETHICAL DEVELOPMENT BASED ON BOYSCOUTING ACTIVITIES IN RAJABHAT SUAN DUSIT UNIVERSITY) คณะกรรมการควบคุมคณานิพนธ์: เจริญวิทย์ สมพงษ์ธรรม, ค.ด., สมศักดิ์ ดิลา, กศ.ด. 276 หน้า. ปี พ.ศ. 2555.

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรเสริมเพื่อพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต การพัฒนาหลักสูตรดำเนินเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่ การสำรวจและการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน การพัฒนาหลักสูตรเสริม การตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรเสริม การปรับปรุงหลักสูตรเสริม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ชั้นปีที่ 3 คณะศึกษาศาสตร์ ปีการศึกษา 2554 จำนวน 100 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้องเรียน 50 คน และเป็นกลุ่มควบคุม 1 ห้องเรียน 50 คน ดำเนินการวิจัยโดยการทดลองแบบ Pre test - Post test Control Group Design ด้วยการทดสอบพฤติกรรมการณ์คุณธรรมและจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการทดลอง ใช้หลักสูตรเสริม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยหลักสูตรเสริมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น คู่มือครู แบบประเมินพฤติกรรม แบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตร และแบบประเมินความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (Analysis of Covariance: ANCOVA)

ผลการวิจัย พบว่า

1. การพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ประกอบด้วย หลักการและเหตุผล แนวคิดพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรเสริมวัตถุประสงค์ของหลักสูตรเสริม แผนการดำเนินงานกิจกรรม กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการจัดกิจกรรมและการวัดผล และประเมินผล มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดทุกองค์ประกอบ

2. ผลการตรวจสอบประสิทธิภาพของหลักสูตรเสริม

2.1 นักศึกษาที่ได้รับการเรียนด้วยหลักสูตรเสริม (กลุ่มทดลอง) กับนักศึกษาที่ไม่ได้เรียนด้วยหลักสูตรเสริม (กลุ่มควบคุม) มีพฤติกรรมการณ์คุณธรรมและจริยธรรมโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักศึกษากลุ่มทดลองมีพฤติกรรมคุณธรรมและจริยธรรมสูงกว่ากลุ่มควบคุม

2.2 ผลจากการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรเสริมโดยนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ที่ได้รับการเรียนด้วยหลักสูตรเสริม (กลุ่มทดลอง) ในประเด็นเนื้อหา วิธีการสอน กิจกรรม และสื่อ นักศึกษามีความเห็นว่ หลักสูตรเสริมมีความเหมาะสมทุกประเด็น แต่มีข้อเสนอแนะว่า ควรจัดกิจกรรมนันทนาการเพิ่มในทุกกิจกรรมการเรียนรู้

2.3 ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตรเสริม หลังการทดลองใช้หลักสูตรเสริม อยู่ในระดับมาก

52810124: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; Ph.D. (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORD: THE CURRICULUM OF DEVELOPMENT ETHICS AND MORALITY

SURASIT NAKSUMRIT: A DEVELOPING ENRICHMENT CURRICULUM FOR STUDENTS' MORAL AND ETHICAL DEVELOPMENT BASED ON BOYSCOUTING ACTIVITIES IN RAJABHAT SUAN DUSIT UNIVERSITY. ADVISORY COMMITTEE: CHAREONWIT SOMPONGTAM, Ph.D., SOMSAK LILA, Ed.D. 276 P. 2012.

The purposes of this study were to develop and to validate the effectiveness of the enrichment curriculum to develop ethics and morality for Suan Dusit Rajabhat University students. The sample consisted of 100 students at the Faculty of Education, academic year of 2554. They were divided into two groups, 50 students in an experimental group and other 50 students in the control group. Pretest - posttest control group design was used in this students. The pretest and post - test of moral and ethical behaviors were compared by between the two groups. The statistical devices used for analyzing the data were mean, standard deviation, and analysis of covariance.

The study revealed that

1. The developed enrichment curriculum for improve the ethic and mortality of student at Suan Dusit Rajabhat University consisted of the principles and rational fundamental concept for developing enrichment curriculum, objectives, planning of organizing of activity, learning activity, media, and measurement and evaluation. The appropriateness of each element was rated at most appropriate.

2. The efficiency of the enrichment curriculum were;

- 2.1 The students in the experimental group gained significantly higher ethical and moral behaviors with statistical significant differences at .01 level.

- 2.2 The appropriateness of enrichment curriculum in the aspects of contents, training method and activities, media, were also rated at highest level in every aspect. They also recommended that the recreation activities should be added in every learning activity.

- 2.3 The students' satisfactions towards the enrichment curriculum were at high level.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามของการวิจัย.....	7
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
ขอบเขตของการวิจัย.....	10
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	11
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
สภาพการบริหารของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.....	13
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรม.....	23
แนวคิดทฤษฎีการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม.....	32
แนวทางการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมตามวิธีการลูกเสือ.....	43
การพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับนักศึกษาในประเทศและต่างประเทศ.....	48
แนวคิดการพัฒนาหลักสูตร.....	61
แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ.....	70
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	74
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	80
ขั้นตอนที่ 1 การสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน.....	80
ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรเสริม.....	84
ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรเสริม.....	89
ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงหลักสูตรเสริม.....	95

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	97
ตอนที่ 1 ผลการสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน.....	97
ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาหลักสูตรเสริม.....	99
ตอนที่ 3 ผลการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรเสริม.....	105
ตอนที่ 4 ผลการปรับปรุงหลักสูตรเสริม.....	110
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	112
สรุปผลการวิจัย.....	112
อภิปรายผลการวิจัย.....	114
ข้อเสนอแนะ.....	123
บรรณานุกรม.....	125
ภาคผนวก.....	138
ภาคผนวก ก.....	139
ภาคผนวก ข.....	256
ภาคผนวก ค.....	259
ภาคผนวก ง.....	265
ภาคผนวก จ.....	268
ภาคผนวก ฉ.....	274
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	276

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม 6 ชั้น ในทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก.....	36
2 เหตุผลเชิงจริยธรรม 6 ชั้น แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ตามทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรม ของ โคลเบอร์ก.....	38
3 การวิเคราะห์คุณค่าวิธีการสอนลูกเสือ 10 วิธี.....	47
4 รูปแบบการทดลองแบบ Pre - test - Post - test Control Group Design.....	90
5 ผลการประเมินความเหมาะสมของเค้าโครงหลักสูตรเสริม โดยผู้เชี่ยวชาญ.....	103
6 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการมีคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต หลังจากที่ได้รับการเรียนด้วยหลักสูตรเสริม (กลุ่มทดลอง) กับนักศึกษาที่ไม่ได้รับการเรียนด้วยหลักสูตรเสริม (กลุ่มควบคุม) ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (ANCOVA) โดยมีผลการทดลอง (Pretest) เป็นตัวแปรร่วม (CO - Variate).....	106
7 ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรเสริมโดยนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต (กลุ่มทดลอง).....	108
8 ผลการประเมินผลความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตรเสริมเพื่อพัฒนาคุณธรรม และจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต กลุ่มทดลอง.....	109
9 ตารางการฝึกอบรมหลักสูตรเสริมเพื่อพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม โดยวิธีการทางนักศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.....	152
10 ผลการประเมินความเหมาะสมของเค้าโครงหลักสูตรเสริมเพื่อพัฒนาคุณธรรม และจริยธรรม สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต โดยผู้เชี่ยวชาญ.....	266
11 ผลการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินพฤติกรรม การมีคุณธรรมและจริยธรรม สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต โดยผู้เชี่ยวชาญ.....	269
12 แสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินพฤติกรรมการมีคุณธรรมและจริยธรรม สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.....	270
13 ผลการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความเหมาะสม ของหลักสูตรเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ สวนดุสิต โดยนักศึกษา (กลุ่มทดลอง) โดยผู้เชี่ยวชาญ.....	271
14 ผลการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความพึงพอใจ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตที่มีต่อหลักสูตรเสริม โดยผู้เชี่ยวชาญ.....	272

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	10
2 ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม แสดงจิตลักษณะพื้นฐาน และองค์ประกอบทางจิตใจ ของพฤติกรรมทางจริยธรรม.....	41
3 แสดงการพัฒนาหลักสูตรแบบครบวงจรของ วิทย์ วงษ์ใหญ่.....	64
4 จุดเน้นในการสอนระหว่างหลักสูตรปกติกับหลักสูตรเสริม.....	67
5 ลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์ของ มาสโลว์.....	70
6 ขั้นตอนการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรเสริม.....	96